

Bestemmelser for Civil Luftfart

BL 6-08

Bestemmelser om certifikater for betjening af radioanlæg i luftfartsradiotjeneste m.m.¹

Udgave 4, 15. november 2017

I medfør af § 27 i lov om radiofrekvenser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1100 af 10. august 2016, og efter bemyndigelse fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 143 af 1. marts 2000 om henlæggelse af beføjelser vedrørende regelfastsættelse for visse prøver til Søfartsstyrelsen og Statens Luftfartsvæsen, samt i medfør af § 1 a, § 34, § 73 og § 153 i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 13. oktober 2017, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 6 i bekendtgørelse nr. 453 af 11. maj 2017 om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forskrifter:

1. Referencedokumenter

- 1.1 Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradio-prøver og kaldesignaler mv., seneste udgave.
- 1.2 Bekendtgørelse om Teleklagenævnets virksomhed, seneste udgave.
- 1.3 Det Internationale Radioreglement (Radio Regulations), som udstedes af ITU (International Telecommunication Union) (ITU RR), seneste udgave.
- 1.4 BL 6-71, Bestemmelser om FIS- og FIS-elevcertifikat, seneste udgave.

¹ I denne BL er der medtaget visse bestemmelser fra Kommissionens forordning 2011/1178/EU af 3. november 2011 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætninger i civil luftfart i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008, EU-Tidende 2011, nr. L 311, side 1, som senest ændret ved Kommissionens forordning 2016/539/EU af 6. april 2016 om ændring af Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 for så vidt angår piloters træning, testning og periodiske prøver i forbindelse med performancebaseret navigation, EU-Tidende 2016, nr. L 91, side 1, Kommissionens Forordning 2012/965/EU af 5. oktober 2012 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveoperationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008, EU-Tidende 2012, nr. L 296, side 1, som senest ændret ved Kommissionens forordning 2017/363/EU af 1. marts 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 965/2012 for så vidt angår den særlige godkendelse af operationer med enmotorede turbineflyvemaskiner om natten eller under instrumentvejrforhold og godkendelseskravene for træning i håndtering af farligt gods for erhvervsmæssige specialoperationer, ikke-erhvervsmæssige operationer med komplekse motordrevne luftfartøjer og ikke-erhvervsmæssige specialoperationer med komplekse motordrevne luftfartøjer, EU-Tidende 2017, nr. L 55, s. 1, og Kommissionens forordning 2015/340/EU af 20. februar 2015 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveledercertifikater i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 og om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 923/2012 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EU) nr. 805/2011, EU-tidende 2015, nr. L 63, s. 1. Ifølge artikel 288 i Traktaten om den europæiske unions funktionsområde gælder en forordning umiddelbart i hver enkelt medlemsstat. Gengivelse af disse bestemmelser i BL'en er udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningens umiddelbare gyldighed i Danmark.

- 1.5 BL 7-14, Bestemmelser om procedurer for tale-radiokommunikation, seneste udgave.
- 1.6 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 af 20. februar 2008 om fælles regler for civil luftfart og om oprettelse af et europæisk luftfartssikkerhedsagentur og om ophævelse af Rådets direktiv 91/670/EØF, forordning (EF) nr. 1592/2002 og direktiv 2004/36/EF med senere ændringer, i det følgende benævnt EASA-rammeforordningen.
- 1.7 Kommissionens forordning (EF) nr. 1321/2014 af 26. november 2014 om vedvarende luftdygtighed af luftfartøjer og luftfartøjsmateriel, -dele og -apparatur og om godkendelse af organisationer og personale, der deltager i disse opgaver, med senere ændringer.
- 1.8 Kommissionens forordning (EU) nr. 1178/2011 af 3. november 2011 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyvebesætninger i civil luftfart i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 med senere ændringer, i det følgende benævnt EU-FCL.
- 1.9 Kommissionens Forordning (EU) nr. 965/2012 af 5. oktober 2012 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveoperationer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 med senere ændringer, i det følgende benævnt EU-SERA.
- 1.10 Kommissionens Forordning (EU) nr. 923/2012 af 26. september 2012 om fælles regler for luftrummet og operationelle bestemmelser vedrørende luftfartstjenester og -procedurer og om ændring af gennemførelsesforordning (EF) nr. 1035/2011, forordning (EF) nr. 1265/2007, (EF) nr. 1794/2006, (EF) nr. 730/2006, (EF) nr. 1033/2006 og (EU) nr. 255/2010 med senere ændringer.
- 1.11 Kommissionens forordning (EU) nr. 2015/340 af 20. februar 2015 om fastsættelse af tekniske krav og administrative procedurer for flyveledercertifikater i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 216/2008 og om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 923/2012 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EU) nr. 805/2011, i det følgende benævnt EU-ATCO.
- 1.12 ICAO Annex 1, Personnel Licensing, seneste udgave.
- 1.13 ICAO Annex 10, Aeronautical Tele-communications, Volume II, seneste udgave.
- 1.14 ICAO Doc 4444, Rules of the Air and Air Traffic Services, seneste udgave.
- 1.15 ICAO Doc 9432, Manual of Radiotelephony, seneste udgave.
- 1.16 De dokumenter, der er nævnt i pkt. 1.6 til 1.11, findes på den Europæiske Unions hjemmeside www.eur-lex.europa.eu.
- 1.17 De dokumenter, der er nævnt i pkt. 1.1, 1.2, 1.4 og 1.5, findes på Retsinformations hjemmeside www.retsinfo.dk og i pkt. 1.4 og 1.5 tillige på Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hjemmeside www.tbst.dk.
- 1.18 De dokumenter, der er nævnt i pkt. 1.3, findes på International Telecommunication Unions hjemmeside www.itu.int.
- 1.19 De dokumenter, der er nævnt i pkt. 1.12 til 1.15, kan fås ved henvendelse til

Trafik-,Bygge- og Boligstyrelsen
Edvard Thomsens Vej 14
2300 København S
Tel: 7221 8800
Fax: 7262 6790
E-post: info@tbst.dk

2. Definitioner

ATS:

Lufttrafiktjenester (air traffic services). Flyveinformationstjenester, alarmeringstjenester, lufttrafikerådningstjenester og flyvekontrolltjenester (område-, indflyvnings- og tårnkontrolltjenester). *ATS-personale:*

ATS-personale forstås i denne BL som flyveledere, flyvelederelever, flyveinformationsofficerer, flyveinformationsofficerselever, APRON-flyveledere (koordinerer trafikken på forplads-området) og APRON-flyvelederelever.

ELT:

Nødsender (emergency locator transmitter).

FIS:

Flyveinformationstjeneste, som er en tjeneste, der har til opgave at give råd og oplysninger af betydning for flyvningers sikre og effektive udførelse.

FISO:

En person, der er indehaver af et flyveinformationscertifikat eller flyveinformationselevcertifikat.

Godkendt radiotelefonistkontrollant:

En person, der er uddannet til at afholde prøve for opnåelse af luftfartsradiotelefonistcertifikat og autoriseret hertil af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Luftfartsradiotelefonist:

En person, der kommunikerer ved hjælp af standard fraseologi og klart sprog for de situationer, der ikke kan dækkes af standard fraseologi, samt holder lyttevagt imellem udveksling af kommunikation på en frekvens, der benyttes til luftfartstjeneste.

Luftfartstjenester:

Lufttrafiktjenester, kommunikations-, navigations- og overvågningstjenester, vejrtjenester til luftfartsformål og luftfartsinformationstjenester.

Luftfartsstation:

En mobil station ombord på et luftfartøj, en station på landjorden, på et skib eller en platform til havs, der transmitterer tale i frekvensområdet 118,0 MHz til 136,975 MHz, jf. tekniske standarder i ICAO Annex 10. Undtaget fra definitionen er stationer, der indgår i redningsflåder, og nødsendere.

Sprogassessor:

En person som er specielt uddannet til at foretage bedømmelse af luftfartsradiocertifikatindehaveres sprogniveau og autoriseret hertil af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Sprogniveau:

En persons færdigheder i at benytte klart sprog og standard fraseologi på dansk eller engelsk, bedømt ud fra ICAO's bedømmelsesskala.

Sprogtestvirksomhed:

En virksomhed, der er godkendt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til at uddanne sprogassessorer.

Standardfraseologi:

Den forudsigelige kommunikation, der følger af at benytte de opkaldsprocedurer og de faste ord, som er angivet i ICAO Annex 10, Doc 4444 og Doc 9432 suppleret af EU-SERA og BL 7-14, og evnen til at overgå fra og til almindeligt talesprog i situationer, der ikke er beskrevet.

Tjeneste som luftfartsradiotelefonist:

Den tid, en person holder uafbrudt lyttevagt eller kommunikerer på en frekvens, der benyttes til luftfartsradiotjeneste, med det formål at benytte eller yde luftfartstjeneste.

3. Anvendelsesområde

Denne BL fastsætter bestemmelser om

- a. uddannelse til certifikater som luftfartsradiotelefonist til betjening af radioanlæg i luftfartsradiotjeneste,
- b. indhold og aflæggelse af prøver til certifikater som luftfartsradiotelefonist,
- c. udstedelse, gyldighed og tilbagekaldelse af certifikater til luftfartsradiotelefonist, og
- d. tilladelse til at udøve sprogtestvirksomhed, autorisation af radiotelefonistkontrollanter og sprogassessorer, samt tilbagekaldelse af sådanne tilladelser eller autorisationer.

4. Udstedelse, generelt

4.1 Certifikat til betjening af radioanlæg i luftfartsradiotjenester udstedes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen enten som et selvstændigt dokument eller som en påtegning på et eksisterende pilotcertifikat, flyveledercertifikat, flyvelederelevcertifikat, mekanikercertifikat, m.m.

4.2 Med baggrund i ITU RR kan Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen anerkende udenlandske certifikater, som kan sidestilles med certifikater udstedt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Det er en betingelse for anerkendelse, at certifikatet har bevaret sin gyldighed efter den udenlandske certifikatudstedende myndigheds bestemmelser.

4.3 Efter bestået prøve kan der udstedes certifikat til følgende kategorier:

- a. Generelt certifikat som luftfartsradiotelefonist (GEN), jf. afsnit 7.
- b. Begrænset certifikat som luftfartsradiotelefonist (BEG), jf. afsnit 8.
- c. Nationalt begrænset certifikat som luftfartsradiotelefonist (N-BEG), jf. afsnit 9.
- d. Nationalt begrænset certifikat til betjening af jordstationer (N-JOR), jf. afsnit 10.

4.4 Certifikatet udstedes med en påtegning, der angiver ansøgerens sprogniveau.

4.4.1 Sprogniveaupåtegningen har, jf. EU-FCL, Subpart FCL, FCL.055, en gyldighedsperiode på:

- a. 4 år for sprogniveau 4,
- b. 6 år for sprogniveau 5, og
- c. ingen udløbsdato for sprogniveau 6.

4.4.2 For flyveledere og flyvelederelever har sprogniveaupåtegningen, jf. EU-ATCO, B.035, en gyldighedsperiode på

- a. 3 år for sprogniveau 4,
- b. 6 år for sprogniveau 5,
- c. 9 år for engelsk sprogniveau 6, og

d. ingen udløbsdato for dansk sprogniveau 6.

4.5 Indehaveren af et gyldigt GEN certifikat kan efter ansøgning til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen få dette ombyttet til et BEG-certifikat. Hvis GEN certifikatet er forsynet med en påtegning om, at det giver indehaveren ret til at foretage dansksproget radiokorrespondance, jf. pkt. 7.2, kan certifikatet tillige ombyttes til et N-BEG-certifikat.

5. Uddannelse, generelt

5.1 Uddannelse til luftfartsradiotelefonist skal ske hos en uddannelsesvirksomhed, der har en uddannelseshåndbog (training manual), som er godkendt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

5.2 Prøver kan foregå i et luftfartøj i forbindelse med praktisk prøve (skill test) eller duelighedsprøve (proficiency check).

5.2.1 For prøver, der ikke foregår i forbindelse med skill test eller proficiency check, skal uddannelsesvirksomheden stille et tidssvarende og driftsklart radioanlæg eller et anlæg, der kan simulere radiokommunikation til rådighed og, hvor prøven omfatter to-vejs kommunikation, en person, der kan agere kommunikationspartner.

5.2.2 For ATS-personale kan prøver og uddannelser gennemføres som en integreret del af den normale ATS simulatoruddannelse.

5.3 Ansøgning om aflæggelse og afrapportering af prøve, jf. pkt. 5.2 og 5.2.1, indgives til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen eller til den godkendte radiotelefonistkontrollant, der afholder prøven, på en formular udarbejdet af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

5.3.1 Prøve for opnåelse af luftfartsradiotelefonistcertifikat kan aflægges over for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen eller ved at benytte en radiotelefonistkontrollant, der er godkendt i henhold til pkt. 13.1, jf. dog pkt. 5.3.1.1.

5.3.1.1 Den praktiske prøve til opnåelse af GEN-certifikat kan aflægges overfor en EU-FCL skill test examiner i forbindelse med afholdelse af skill test for opnåelse af instrumentflyverettigheder, såfremt teoriprøve i henhold til pkt. 7.6 c tidligere er bestået, og eleven er indehaver af en sprogniveaupåtegning på engelsk.

5.3.2 Afrapportering af prøve, jf. pkt. 5.2.2, fremsendes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

5.4 Prøver for opnåelse af certifikat til luftfartsradiotelefonist er ikke offentlig, og det er ikke tilladt at optage prøven.

5.5 Træning til opnåelse af rettighed som luftfartsradiotelefonist må ikke foregå på luftfartsfrekvenser, der er tildelt international lufttrafik, medmindre der er tale om flyvetræning i luftfartøj med en certificeret luftfartsradiotelefonist.

6. Rettigheder, generelt

6.1 Udøvelsen af de rettigheder, der er knyttet til et certifikat som luftfartsradiotelefonist, er betinget af, at

- a. indehaveren har gjort sig bekendt med den korrekte betjening af det pågældende kommunikationsudstyr, og
- b. certifikatet har en gyldig sprogniveaupåtegning.

6.2 Fornyelse eller forlængelse af rettighed, jf. pkt. 4.4.1 a. og b. og pkt. 4.4.2.a, b., c. og d., kræver en ny bedømmelse af certifikatindehaverens sprogniveau.

6.3 For at gyldighedsperioden for certifikatets sprogniveaupåtegning kan fornyes eller forlænges, kræves, at certifikatindehaveren opnår mindst sprogniveau 4.

6.4 Sprogniveauvurderinger foretaget af en kompetent myndighed i et andet EU-land kan anerkendes under forudsætning af, at sprogniveaupåtegningen sker i overensstemmelse med kravene i EU-FCL og/eller EU-ATCO, og at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens formular til ansøgning om fornyelse af sprogniveau anvendes.

7. Generelt certifikat som luftfartsradiotelefonist (GEN)

7.1 GEN-certifikatet giver indehaveren ret til på de betingelser, der er nævnt i afsnit 6, at foretage engelsksproget radiokorrespondance til og fra et luftfartøj i forbindelse med IFR-flyvning.

7.2 GEN-certifikater kan efter beståede supplerende prøver i henhold til pkt. 8.6 a. og 9.5 a. og b. forsynes med en påtegning om, at det også giver indehaveren ret til at foretage dansk- eller engelsksproget radiokorrespondance til og fra et luftfartøj i forbindelse med VFR-flyvning.

7.3 GEN-certifikater udstedes kun til ansøgere, der er fyldt 16 år.

7.4 Prøve for opnåelse af GEN-certifikat kan tidligst aflægges 3 måneder, før ansøgeren fylder 16 år.

7.5 Uddannelsen til GEN-certifikat skal mindst omfatte de emner, der indgår i fagene IFR-, og VFR kommunikation, jf. henholdsvis EU-FCL, Subpart FCL, FCL.515, FCL.615 eller EU-ATCO, ATCO.D.010, og praktisk træning i at bruge engelsk IFR eventuelt suppleret med dansk eller engelsk VFR standardfraseologi.

7.5.1 I tillæg til de emner, der fremgår af pkt. 7.5, skal uddannelse til GEN-certifikat indeholde uddannelse i kommunikation med luftfartsstation på MF og HF området og ELT test, jf. Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler mv.

7.6 Prøven til erhvervelse af GEN-certifikat består af følgende 3 delprøver, jf. dog pkt. 5.2.2, som skal aflægges samlet, medmindre eleven har bestået en teoriprøve i de fag, der er nævnt under pkt. 7.5:

- a. Praktisk prøve i to-vejs kommunikation med anvendelse af engelsk fraseologi i forbindelse med en simuleret eller aktuel IFR-flyvning.
- b. Interview på engelsk og eventuelt dansk på klart sprog med udgangspunkt i arbejdsrelaterede og konkrete emner.
- c. skriftlig prøve på engelsk i de emner, der er nævnt i EU-FCL, Subpart FCL, FCL.615 og FCL.515. Prøven består af 24 spørgsmål, hvor besvarelse foretages ved valg mellem flere muligheder.

7.6.1 Personer, der allerede er indehaver af en sprogniveaupåtegning på engelsk og eventuelt dansk, kan fritages for delprøven i pkt. 7.6 b.

7.6.2 For at bestå delprøven i pkt. 7.6 a. kræves færdigheder i det engelske sprog og anvendelse af engelsk standard fraseologi svarende mindst til sprogniveau 4.

7.6.3 For at bestå delprøven i pkt. 7.6 b. kræves færdigheder i det engelske og eventuelt danske sprog svarende mindst til sprogniveau 4.

7.6.4 For at bestå delprøven i pkt. 7.6 c. kræves 75% rigtige svar.

7.6.5 Hvis eleven har bestået en teoriprøve på engelsk ved en kompetent myndighed i et andet EU-land i de emner, der er nævnt i pkt. 7.5, skal prøven i pkt. 7.6 c. ikke gennemføres.

7.6.6 For ansøgere, der er indehaver af et gyldigt FISO-elevcertifikat udstedt i henhold til BL 6-71 indeholdende en kategori, der giver rettigheder til at udøve flyveinformationstjeneste til IFR-flyvning, eller et gyldigt flyvelederelevcertifikat udstedt i henhold til EU-ATCO, gælder pkt. 7.6.6.1, 7.6.6.2 og 7.6.6.3.

7.6.6.1 For flyveledere og andet ATS-personale anses kravene i pkt. 7.6 a. og 7.6 c. for opfyldt, jf. pkt. 5.2.2.

7.6.6.2 For flyveledere og andet ATS-personale kan interview kravet i punkt 7.6 b. opfyldes ved aflæggelse af en sprogniveauvurdering i engelsk som en integreret del af uddannelsesforløbet, jf. pkt. 5.2.2.

7.6.6.3 For flyveledere og andet ATS-personale kan kravet i pkt. 7.2 opfyldes ved aflæggelse af en sprogniveauvurdering i dansk som en integreret del af uddannelsesforløbet, jf. pkt. 5.2.2.

8. Begrænset certifikat som luftfartsradiotelefonist (BEG)

8.1 BEG-certifikat giver indehaveren ret på de betingelser, der er nævnt i afsnit 6, til at foretage engelsksproget radiokorrespondance på frekvenser over 30 MHz til og fra et luftfartøj i forbindelse med VFR-flyvning.

8.2 BEG-certifikater kan efter beståede supplerende prøver i henhold til pkt. 9.5 a. og b. forsynes med en påtegning om, at det også giver indehaveren ret til at foretage dansk- eller engelsksproget radiokorrespondance til og fra et luftfartøj i forbindelse med VFR-flyvning.

8.3 BEG-certifikat udstedes kun til ansøgere, der er fyldt 16 år.

8.4 Prøve for opnåelse af BEG-certifikat kan tidligst aflægges 3 måneder, før ansøgeren fylder 16 år.

8.5 Uddannelsen til BEG-certifikat skal mindst omfatte de emner, der indgår i fagene VFR kommunikation, jf. EU-FCL, Subpart FCL, FCL.515, og praktisk træning i at bruge engelsk VFR standardfraseologi.

8.6 Prøven til erhvervelse af BEG-certifikat består af følgende 3 delprøver, som skal aflægges samlet, medmindre eleven har bestået en teoriprøve i forbindelse med de fag, der er nævnt under pkt. 8.5:

- a. Praktisk prøve i to-vejs kommunikation med anvendelse af engelsk fraseologi i forbindelse med en simuleret eller aktuel VFR-flyvning.
- b. Interview på engelsk på klart sprog med udgangspunkt i arbejdsrelaterede og konkrete emner.
- c. Skriftlig prøve på engelsk i de emner, der er nævnt i EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215. Prøven består af et opgavesæt med 16 spørgsmål, hvor besvarelse foretages ved valg mellem flere valgmuligheder.

8.6.1 Personer, der allerede er indehaver af en sprogniveaupåtegning på engelsk, kan fritages for den delprøve, der er nævnt i pkt. b.

8.6.2 For at bestå delprøven i pkt. 8.6.a. kræves færdigheder i det engelske sprog og anvendelse af engelsk standard fraseologi svarende mindst til sprogniveau 4.

8.6.3 For at bestå delprøven i pkt. 8.6.b. kræves færdigheder i det engelske sprog svarende mindst til sprogniveau 4.

8.6.4 For at bestå delprøven i pkt. 8.6.c. kræves 75% rigtige svar.

8.6.5 Hvis eleven har bestået en teoriprøve afholdt af en kompetent myndighed i et andet EU-land i de emner, der er nævnt i 8.5, skal punkt 8.6 c. ikke gennemføres.

9. Nationalt begrænset certifikat som luftfartstelefonist (N-BEG)

9.1 N-BEG-certifikat giver indehaveren ret til inden for dansk område og på de betingelser, der er nævnt i afsnit 6, at foretage dansksproget radiokorrespondance på frekvenser over 30 MHz til og fra et luftfartøj i forbindelse med en VFR-flyvning.

9.2 N-BEG-certifikat udstedes kun til ansøgere, der er fyldt 15 år.

9.3 Prøve for opnåelse af N-BEG-certifikat kan tidligst aflægges 3 måneder, før ansøgeren fylder 15 år.

9.4 Uddannelsen til N-BEG-certifikat skal mindst omfatte de emner, der indgår i fagene VFR kommunikation, jf. EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215, og praktisk træning i at bruge dansk VFR standardfraseologi.

9.5 Prøven til erhvervelse af N-BEG-certifikat består af følgende 3 delprøver, som skal aflægges samlet medmindre eleven har bestået en teoriprøve i forbindelse med de fag, der er nævnt under pkt. 9.4:

- a. Praktisk prøve i to-vejs kommunikation med anvendelse af dansksproget fraseologi i forbindelse med en simuleret eller aktuel VFR-flyvning.
- b. Interview på dansk på klart sprog med udgangspunkt i arbejdsrelaterede og konkrete emner.
- c. Skriftlig prøve på dansk i de emner, der er nævnt i EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215. Prøven består af et opgavesæt med 16 spørgsmål, hvor besvarelse foretages ved valg mellem flere valgmuligheder.

9.5.1 Personer, der allerede er indehaver af en sprogniveaupåtegning på dansk, kan fritages for den delprøve, der er nævnt i pkt. b.

9.5.2 For at bestå delprøven i pkt. 9.5 a. kræves færdigheder i det danske sprog og anvendelse af dansk standard fraseologi svarende mindst til sprogniveau 4.

9.5.3 For at bestå delprøven i pkt. 9.5 b. kræves færdigheder i det danske sprog svarende mindst til sprogniveau 4.

9.5.4 For at bestå delprøven i pkt. 9.5 c. kræves 75% rigtige svar.

9.5.5 Hvis eleven har bestået en teoriprøve afholdt af en kompetent myndighed i et andet EU-land i de emner, der er nævnt i pkt. 9.4, skal delprøven i pkt. 9.5 c. ikke gennemføres.

10. Nationalt begrænset certifikat til betjening af jordstationer (N-JOR)

10.1 N-JOR-certifikat giver indehaveren ret til inden for dansk område og på de betingelser, der er nævnt i afsnit 6, at

- a. foretage radiokorrespondance på frekvenser over 30 MHz fra en luftfartsstation eller fra luftfartøjsstationer under disses ophold på jorden, og

- b. kunne foretage afprøvning af HF-kommunikationsudstyr fra en luftfartsstation og fra luftfartøjsstationer under disses ophold på jorden.

10.2 N-JOR-certifikat udstedes kun til ansøgere, der er fyldt 15 år.

10.3 Prøve for opnåelse af N-JOR-certifikat kan tidligst aflægges 3 måneder, før ansøgeren fylder 15 år.

10.4 N-JOR-certifikat forsynes med en påtegning om:

- a. Hvorvidt certifikatet giver ret til dansk- og/eller engelsksproget radiokorrespondance.
- b. Ved hvilken form for tjeneste certifikatet giver ret til at udføre radiokorrespondance.

10.5 Følgende forkortelser skal anvendes på påtegninger, jf. pkt. 10.4 b.:

- a. **"MEK"** for ret til at udføre radiokorrespondance i forbindelse med luftfartøjsstationers ophold på jorden.
- b. **"HLO"** for ret til at udføre radiokorrespondance i forbindelse med helikopteroperationer på helikopterdæk på havanlæg.

10.6 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan, jf. pkt. 10.4 b., definere andre tjenester end dem, der er nævnt i pkt. 10.5, for hvilke et N-JOR certifikat giver ret til at føre radiokorrespondance. De forkortelser, der skal anvendes på disse påtegninger, fastsættes i hvert enkelt tilfælde af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

10.7 Uddannelsen til N-JOR certifikat skal mindst omfatte de emner, der indgår i fagene VFR kommunikation, jf. EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215, og praktisk træning i at bruge dansk VFR standardfraseologi.

10.7.1 I tillæg til de emner, der er krævet jf. EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215, skal uddannelse til N-JOR certifikat indeholde uddannelse i kommunikation med luftfartsstation på MF og HF området samt ELT test, jf. bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler mv.

10.8 Prøven til erhvervelse af N-JOR-certifikat består af følgende 3 delprøver, som skal aflægges samlet:

- a. Praktisk prøve i to-vejs kommunikation i forbindelse med en simuleret arbejdsopgave, der relaterer til den tjeneste og foregår på det sprog, hvortil certifikatet ifølge påtegningerne giver ret til at udføre radiokorrespondance, jf. pkt. 10.4 a. og b.
- b. Interview på klart sprog med udgangspunkt i arbejdsrelaterede og konkrete emner på det sprog, hvortil certifikatet ifølge påtegningen giver ret til at udføre radiokorrespondance.
- c. Skriftlig prøve i de emner, der er nævnt i EU-FCL, Subpart FCL, FCL.215. Prøven består af et opgavesæt med 24 spørgsmål, hvor besvarelse foretages ved valg mellem flere valgmuligheder.

10.8.1 For at bestå delprøven i pkt. 10.8 a. kræves færdigheder i klart sprog og anvendelse af standard fraseologi i det/de pågældende sprog svarende mindst til sprogniveau 4.

10.8.2 For at bestå delprøven i pkt. 10.8 b. kræves færdigheder i klart sprog på det/de pågældende sprog, svarende mindst til sprogniveau 4.

10.8.3 For at bestå delprøven i pkt. 10.8 c. kræves 75% rigtige svar.

11. Sprogtestvirksomheder

11.1 En luftfartsvirksomhed med hovedforretningssted i Danmark, der er godkendt i henhold til EASA-rammeforordningen og henholdsvis EU-FCL eller EU-ATCO, kan forestå uddannelse af sprogassessorer, under forudsætning af, at virksomheden i sit godkendelsesgrundlag godtgør:

- a) hvem der er ansvarlig for uddannelsesaktiviteten, og
- b) hvordan aktiviteten indgår i overholdelsesovervågningen (compliance monitoring) og at virksomheden opbevarer dokumentation for udførte uddannelser.

11.2 Andre virksomheder kan opnå tilladelse til at forestå uddannelse af sprogassessorer.

11.2.1 Ansøgning om tilladelse til at udøve sprogtestvirksomhed efter pkt. 11.2 skal være vedlagt en håndbog, der i tillæg til kravet i pkt. 11.1.a. og b. angiver/beskriver virksomhedens:

- a) navn og adresse,
- b) CVR nummer, eller den person, der er ansvarlig for virksomheden,
- c) administrative processer der er knyttet til aktiviteten,
- d) metode til standardisering af aktiviteten, og
- e) overholdelsesovervågning (compliance monitoring) system.

11.2.2 Virksomhedens håndbog, jf. pkt. 11.2.1, skal godkendes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

11.3 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen og de virksomheder der er nævnt i pkt. 11.1 og pkt. 11.2, kan afholde kurset i uddannelse af sprogassessorer. Undervisningen skal foretages af en behørigt kvalificeret person og skal ske efter et uddannelsesprogram, der er beskrevet i virksomhedens godkendelsesgrundlag.

11.3.1 Uddannelsesprogrammet skal indeholde:

- a) sprogassessorens ansvar,
- b) indflydelse på aspirantens præstation,
- c) ICAO holistiske deskriptorer,
- d) definition af termer brugt i ICAO's skala til vurdering af sprogniveau,
- e) ICAO standard fraseologi, jf. ICAO Document 9432, ICAO Annex 10 og BL 7-14,
- f) praktiske øvelser i at foretage sprogniveauvurdering, og
- g) administration, rapportering og dokumentation af sprogniveauvurderinger.

11.3.2 Uddannelsen til sprogassessor skal afsluttes med en prøve godkendt af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, der dækker emnerne i pkt. 11.3.1. Prøven, der afholdes af sprogtestvirksomheden, skal anmeldes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen senest 14 dage før prøvens afholdelse.

11.4 En tilladelse til at udøve sprogtestvirksomhed jf. 11.2 er gældende for 6 år. Tilladelsen kan gøres afhængig af yderligere vilkår, hvis dette skønnes påkrævet.

11.5 En tilladelse til at udøve sprogtestvirksomhed kan tilbagekaldes, hvis indehaveren ikke længere opfylder betingelserne for opnåelse af tilladelse, og forholdet ikke bliver rettet inden for en frist fastsat af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

12. Sprogassessorer

12.1 En autorisation som sprogassessor er betinget af, at ansøgeren

- a. er indehaver af et certifikat som luftfartsradiotelefonist med gyldig sprog-niveaupåtegning på mindst 4 for det pågældende sprog,
- b. er indehaver af de fraseologirettigheder, der ønskes sprogassessorrettigheder til, og
- c. har bestået prøven i pkt. 11.3.2.

12.2 En autorisation som sprogassessor udstedes med en varighed på 6 år med ret til at foretage bedømmelse af luftfartsradiocertifikatindehaveres sprogniveau op til det sprogniveau, sprogassessoren selv er i besiddelse af.

12.3 En autorisation bortfalder, hvis sprogassessoren ikke længere opfylder betingelsen i pkt. 12.1.

13. Radiotelefonistkontrollant og prøvevirksomhed

13.1 Radiotelefonistkontrollant, generelt

13.1.1 For at opnå godkendelse som radiotelefonistkontrollant kræves, at personen

- a. er indehaver af det radiocertifikat, der ønskes radiotelefonistkontrollant-rettighed til,
- b. har en gyldig autorisation som sprogassessor med rettighed til at udføre sprogniveauvurdering på dansk eller engelsk,
- c. med tilfredsstillende resultat har bestået et kursus hos Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen som radiotelefonistkontrollant, og
- d. over for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har demonstreret tilstrækkelig færdighed, i at afholde aktuelle radioprøver.

13.1.2 En godkendelse som radiotelefonistkontrollant udstedes for en periode på 6 år.

13.1.3 En autorisation som radiotelefonistkontrollant tilbagekaldes, hvis Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen ikke længere anser radiotelefonistkontrollant for egnet til at varetage hvervet.

13.1.4 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen publicerer på styrelsens hjemmeside en liste over kontrollanter, der er godkendt til at afholde prøver for opnåelse af radiotelefonistcertifikat.

13.2 Prøver, generelt

13.2.1 Prøver, hvor radiotelefonistkontrollant benyttes, skal anmeldes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen senest 7 dage før afholdelse af prøven. Resultatet af prøven skal indsendes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen senest 3 dage efter prøven er afholdt. Radiotelefonistkontrollanten må ikke afholde prøver for elever, som vedkommende har fungeret som underviser for.

13.2.2 Prøver, hvor radiotelefonistkontrollant benyttes, kan foregå enten under flyvning i forbindelse med skill-test, proficiency check eller på jorden ved simuleret flyvning. I forbindelse med prøven skal der gennemføres en sprogniveauvurdering på det/de sprog, der ønskes rettigheder til.

13.2.3 En prøve, der afholdes under en flyvning i forbindelse med en skill-test eller proficiency check, skal tilrettelægges, så den indeholder den samme type og mængde kommunikation, som der kræves for en prøve, der afholdes på jorden.

13.2.4 En prøve, der afholdes på jorden, kan afholdes for maksimalt 4 elever samtidigt.

13.2.5 Indhold af prøver, jf. pkt. 13.4, 13.5 og 13.6, der afholdes på jorden for opnåelse af luftfartsradiotelefonistcertifikat, skal være godkendte af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

13.2.5.1 En prøve godkendes for en periode på 36 måneder og skal være forsynet med en udløbsdato og en tekst, der entydigt identificerer den enkelte prøve.

13.2.5.2 En radiotelefonistkontrollant, der ønsker at afholde prøver på jorden, skal råde over mindst 6 godkendte prøver inden for hver radiocertifikat, hvortil prøve ønskes afholdt.

13.2.5.3 Godkendte prøver må ikke indgå som øvelsesmateriale.

13.2.5.4 Hvis en godkendt prøve bliver tilgængelig for offentligheden, bortfalder godkendelsen.

13.3 Prøvernes indhold

13.3.1 En prøve, der afholdes på jorden, skal udfærdiges som et rollespil, hvor eleven har en opgave relevant for det radiocertifikat, der søges.

13.3.2 Flyvepladser og luftrum, der indgår i øvelsen, simuleres bemandet af ATS personale, og prøven skal indeholde et manuskript for ATS personalet.

13.3.3 En prøve, der afholdes på jorden, skal konstrueres sådan, at hver fraseologisituation giver anledning til, at der udveksles meddelelser, som er repræsentative for en varieret forekomst af opgaver, der normalt forekommer i den givne situation, så eleven får mulighed for at demonstrere sin kommunikationskompetencer.

13.3.4 En prøve, der afholdes på jorden, skal opfylde faglige og fysiske standarder, der fastlægges af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen. Standarderne skal sætte uddannelsessteder i stand til at forberede aspiranter på de færdigheder, der forventes til prøven.

13.3.5 En prøve, der afholdes på jorden til N-BEG, BEG og GEN, skal indeholde informationer, der uddeles til piloten om dennes planlagte taxi- og flyvevej, flyvehøjder, rejsetidsforbrug for hvert ben, flyveregler, luftfartøjstype og luftfartøjs registrering.

13.4 Prøve til N-BEG, BEG og GEN

Prøven til N-BEG, BEG og GEN skal dække følgende fraseologisituationer:

- a. Opstart og taxi fra parkeringsområde til startposition (fra lufthavn med ATS).
- b. Start og udflyvning (fra lufthavn med ATS).
- c. Rejseflyvning (i område med FIS).
- d. Indflyvning og landing (lufthavn med ATS).
- e. Taxi fra landingsbane til parkeringsområde (fra lufthavn med ATS).
- f. Modtagelse af vejrinformation.
- g. Ikke-rutine situationer.

13.5 Prøven til NJOR-MEK

13.5.1 Prøven til NJOR-MEK skal indeholde information, der uddeles til teknikeren om dennes planlagte taxi-, eller bugsér rute, luftfartøjstype og luftfartøjsregistrering.

13.5.2 Prøven til NJOR-MEK skal simulere følgende fraseologisituationer:

- a. Taxi imellem to positioner på en større international lufthavn hvor følgende indgår:
 1. Etablering af radioforbindelse.
 2. Taxi instruktion.

3. Frekvensskift.
4. Kryds af en bane og eventuelt andre sikkerhedskritiske situationer.
5. Betinget klarering.
6. Ændring af taxi instruktion.
7. Rapportering.
8. Afslutning af radioforbindelse.

13.6 Prøven til NJOR-HLO

13.6.1 Prøven til NJOR-HLO skal indeholde information, der uddeles til HLO eleven om dennes platform, luftfartøjsregistrering for planlagt trafik, en met-report, der skal oplyses til trafikken.

13.6.2 Prøven til NJOR-HLO skal simulere følgende fraseologisituationer:

- a. Etablering af radioforbindelse.
- b. Afgivelse af oplysninger om vejr og platformstilgængelighed ved afgang og ankomst af helikopter til helikopterlandingsdækket.
- c. Modtagelse af operationelle oplysninger.
- d. Tilbagelæsning.
- e. Modtagelse af nød- og ilmeldinger.
- f. Ankomst af ukendt trafik.

14. Tilbagekaldelse af certifikat

14.1 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan ved begrundet formodning om, at indehaveren af et gyldigt certifikat ikke længere er i besiddelse af de kundskaber, der kræves for opnåelse af et certifikat, indkalde indehaveren til en ny prøve.

14.2 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan suspendere et certifikat, hvis indehaveren ikke møder op til den nye prøve.

14.3 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan på begæring af Energistyrelsen tilbagekalde et certifikater for betjening af radioanlæg, hvis indehaveren groft eller gentagne gange overtræder bestemmelserne i bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler mv. jf. pkt. 1.1.

14.4 Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan tilbagekalde anerkendelse af et udenlandsk certifikat, hvis Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har begrundet formodning om, at indehaveren af det anerkendte certifikat for betjening af radioanlæg ikke længere er i besiddelse af de kundskaber, der i Danmark stilles til indehavere af tilsvarende certifikater.

15. Dispensation

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen kan i ganske særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne i denne BL, når det skønnes foreneligt med de hensyn, der ligger til grund for de pågældende bestemmelser, herunder internationale regler på området.

16. Klageadgang

16.1 Afgørelser truffet af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen efter denne BL kan ikke indbringes for transport-, bygnings- og boligministeren eller anden administrativ myndighed, jf. bekendtgørelse om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundgørelse af visse af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forskrifter, jf. dog pkt. 16.2.

16.2 Afgørelser truffet af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen efter bestemmelserne om prøver i afsnit 4 - 10 og pkt. 13.2, 13.3, 13.4, 13.5 og 13.6 og afsnit 14 i denne BL kan påklages til Teleklagenævnet, jf. § 47, stk. 2 i lov om radiofrekvenser.

17. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

17.1 Denne BL træder i kraft den 1. januar 2018.

17.2 BL 6-08, 3. udgave af 2. juni 2008 ophæves.

17.3 En tilladelse til sprogtestvirksomhed eller en autorisation som sprogassessor, udstedt efter bestemmelserne i pkt. 17.2, bevarer sin gyldighed, indtil tilladelsen eller autorisationen udløber.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, den 15. november 2017

Carsten Falk Hansen

/ Christian Thorhaug